

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0824U001771

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 02-05-2024

Статус: Наказ про видачу диплома

Реквізити наказу МОН / наказу закладу: Наказ ЗУНУ № 523 від 03.07.2024 «Про видачу диплома доктора філософії (PhD)»

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Валігура Тетяна Володимирівна

2. Tetiana V. Valihura

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-1297-0907

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 072

Назва наукової спеціальності: Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок

Галузь / галузі знань:

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Фінанси, банківська справа та страхування

Дата захисту: 18-06-2024

Спеціальність за освітою: Оподаткування

Місце роботи здобувача: Західноукраїнський національний університет

Код за ЄДРПОУ: 33680120

Місцезнаходження: вул. Львівська, буд. 11, Тернопіль, Тернопільський р-н., 46009, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): ДФ 58.082.044_ID 5498

Повне найменування юридичної особи: Західноукраїнський національний університет

Код за ЄДРПОУ: 33680120

Місцезнаходження: вул. Львівська, буд. 11, Тернопіль, Тернопільський р-н., 46009, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Західноукраїнський національний університет

Код за ЄДРПОУ: 33680120

Місцезнаходження: вул. Львівська, буд. 11, Тернопіль, Тернопільський р-н., 46009, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 06.58.30, 06.73, 06.73.15, 06.73.07

Тема дисертації:

1. Фіскальні імперативи зменшення нерівності доходів і багатства в суспільств
2. Fiscal imperatives of reducing incomes and wealth inequality in society

Реферат:

1. Об'єктом дослідження є фіскальні імперативи соціально-економічного розвитку суспільства. Мета дисертаційної роботи – розвинути теоретичні та методичні основи формування фіскальних імперативів зменшення нерівності доходів і багатства в суспільстві та напрацювати практичні рекомендації щодо їх застосування в Україні. Методологічним базисом дослідження став діалектичний метод пізнання. Для вирішення поставлених у дисертаційній роботі завдань застосовано методи системного підходу, теоретичного узагальнення, наукової абстракції, аналізу і синтезу, індукції й дедукції, історичний та логічний методи – при науковій концептуалізації та обґрунтуванні особливостей фіскального регулювання розподілу доходів і багатства; аксіоматико-дедуктивний метод – у процесі здійснення типологізації фіскальних імперативів зниження нерівності доходів та багатства в суспільстві. При дослідженні впливу фіскальних інструментів на розподіл доходів і багатства в Україні було використано розрахунково-аналітичний та економіко-статистичний методи, а також методи порівняння й групування, формалізації, інтегральної

оцінки, факторного та кореляційного аналізу. Метод економіко-математичного моделювання застосовано з метою доведення гіпотези про дієвість прогресивної системи оподаткування доходів громадян в частині зниження їх нерівності. До найбільш значущих наукових результатів, отриманих особисто авторкою, що містять наукову новизну, належать такі: удосконалено: теоретико-концептуальні підходи до висвітлення сутності економічних категорій «дохід» та «багатство»; класифікацію видатків бюджету, яка доповнена в частині класифікаційної ознаки – спосіб впливу на добробут населення; типологізацію фіскальних імперативів зниження нерівності доходів та багатства в суспільстві; організаційно-інституційні засади формування середовища неформальних фіскальних імперативів зниження нерівності доходів та багатства в суспільстві; набули подальшого розвитку: теоретико-методичні засади застосування інструментарію фіскальної політики для зменшення нерівності у розподілі доходів і багатства; науково-теоретичні підходи до трактування сутності поняття «фіскальні імперативи зниження нерівності доходів та багатства в суспільстві»; методичні підходи до оцінювання конкурентоспроможності податкової системи України як чинника формування національного багатства; обґрунтування впливу податкового та видаткового інструментарію фіскальної політики держави на розподіл доходів населення в Україні; науково-практичні рекомендації щодо вдосконалення фіскальної політики в Україні, що ґрунтуються на консолідації її інструментів та дотриманні фіскальних імперативів зниження нерівності доходів та багатства в суспільстві. Практична цінність результатів дисертації полягає в розробленні науково-обґрунтованих рекомендацій щодо застосування інструментів фіскальної політики для зменшення нерівності доходів і багатства в суспільстві. Наукові результати та пропозиції авторки щодо удосконалення податкової політики в Україні враховані ДННУ «Академія фінансового Управління» при підготовці звіту по НДНТР «Оподаткування домогосподарств як елемент справедливої податкової системи» (ДР №0123U101611) (довідка №86001-07/30) від 15.01.2024). Пропозиції авторки щодо переходу до прогресивного оподаткування доходів громадян, з урахуванням трендів зростання нерівності використовуються в діяльності Головного управління Державної податкової служби у Тернопільській області (довідка №11959/6/19-00-01-02-02 від 08.06.2023). Взяті для використання департаментом фінансів Тернопільської обласної військової адміністрації рекомендації авторки щодо вдосконалення фінансування видатків місцевих бюджетів (довідка №4.2-33/1378 від 10.10.2023). Окремі наукові результати дисертаційної роботи використовуються у навчальному процесі Західноукраїнського національного університету при викладанні дисциплін: «Податкова система», «Фіскальне адміністрування», «Адміністрування податків», «Податки та фіскальна політика», «Податкова політика» (довідка №126-28/1308 від 13.06.2023).

2. The object of the study is the fiscal imperatives of socio-economic development within society. The aim of the dissertation is to advance the theoretical and methodological underpinnings for shaping fiscal imperatives aimed at reducing income and wealth inequality in society, as well as to provide practical recommendations for their implementation in Ukraine. The methodological framework of the study is rooted in the dialectical method of cognition. To address the objectives outlined in the dissertation, a range of methodologies were employed. These comprised the systematic approach, theoretical generalization, scientific abstraction, analysis and synthesis, as well as induction and deduction. These methods were used for the scientific conceptualization and justification of the nuances of fiscal regulation concerning the distribution of income and wealth. The axiomatic-deductive method was employed during the typology process of fiscal imperatives aimed at mitigating income and wealth inequality within society. When investigating the influence of fiscal instruments on income and wealth distribution in Ukraine, a range of methodologies were employed. These include calculation-analytical and economic-statistical methods, as well as methods of comparison and grouping, formalization, integral assessment, factor and correlation analysis. Furthermore, the method of economic-mathematical modelling will be utilized to substantiate the hypothesis regarding the effectiveness of a progressive system of taxation in reducing income inequality. The author's most important scientific contributions, which demonstrate scientific novelty, encompass several areas: enhanced: theoretical and conceptual approaches to clarifying the essence of the economic categories "income" and "wealth"; the classification of budget expenditures, which is augmented with regard to the classification feature - the manner of impacting the well-being of the population; typology of fiscal imperatives aimed at

mitigating inequality of income and wealth in society; organizational and institutional frameworks for shaping an environment of informal fiscal imperatives to alleviate inequality of income and wealth in society; acquired further development: the theoretical and methodological principles underlying the application of fiscal policy tools to mitigate inequality in income and wealth distribution; scientific-theoretical approaches to interpreting the essence of the concept of "fiscal imperatives aimed at reducing inequality of income and wealth in society"; methodological approaches to evaluating the competitiveness of Ukraine's tax system as a factor in national wealth formation; justification of the impact of tax and expenditure instruments of state fiscal policy on income distribution among the population in Ukraine; scientific and practical recommendations for improving fiscal policy in Ukraine, grounded on the consolidation of its instruments and alignment with the fiscal imperatives aimed at reducing inequality of income and wealth in society. The practical significance of the dissertation's findings lies in the formulation of scientifically grounded recommendations for utilizing fiscal policy instruments to mitigate income and wealth inequality within society. The author's scientific insights and recommendations regarding the enhancement of tax policy in Ukraine were duly considered by the National Academy of Financial Management of Ukraine in the preparation of the report on the NDNTR "Taxation of households as an element of a fair tax system" (DR No. 0123U101611) (reference No. 86001-07/30) dated January 15, 2024). The author's proposals regarding the transition to progressive taxation of citizens' incomes, considering the trends of increasing inequality, are used in the activities of the Main Department of the State Tax Service in the Ternopil region (reference No. 11959/6/19-00-01-02-02 dated 06.08.2023). The author's recommendations on improving the financing of local budget expenditures were adopted for use by the finance department of the Ternopil regional military administration (reference №4.2-33/1378 dated October 10, 2023). Separate scientific results of the dissertation work are used in the educational process of the West Ukrainian National University when teaching the following disciplines: "Tax system", "Fiscal administration", "Tax administration", "Taxes and fiscal policy", "Tax policy" (reference №126-28/1308 from 13.06.2023).

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- Валігура Т.В. Дохід і багатство: теоретизація сутності та асиметрії розподілу. Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія «Економіка». 2020. № 18(46). С. 40 – 49;
- Валігура Т.В. Науковий базис регулювання розподілу доходів у суспільстві. Науковий вісник Одеського національного економічного університету. 2021. № 3-4 (280-281), С. 14-20;
- Валігура Т.В. Теоретичний базис фіскального регулювання розподілу доходів та багатства в суспільстві. Світ фінансів. 2022. № 2 (71). С. 93-107;
- Валігура Т.В. Сутність та роль видатків держави в регулюванні розподілу доходів населення. Інноваційна економіка. 2022. №1. С. 175-179;
- Валігура В.А., Валігура Т.В. Оцінка конкурентоспроможності податкової системи України як чинника формування національного багатства. Фінанси України. 2022. № 12. С. 87-110;
- Kovalenko V., Slatvinska M., Varnalii Z., Sheludko S., Valihura T. The shadow economy's phenomenon and its impact on the development of corporate business and households in Ukraine. Financial and Credit Activity: Problems of Theory and Practice. 2022. Vol. 3 (44). P. С. 328-337;

- Заліщук Т.В. Соціально-економічна роль неоподаткованого мінімуму доходів громадян. Імплементация Податкового кодексу України в умовах реформування вітчизняної економіки: зб. тез доп. наук.-практ. круглого столу (м. Тернопіль, 20 грудня 2011 р.). Тернопіль : ТНЕУ, 2011. С. 55-57;
- Заліщук Т.В. Фіскально-регулюючі домінанти трансформації оподаткування населення в Україні. Фіскальна політика України в умовах євроінтеграційних процесів: зб. тез доп. наук.-практ. студ. конф. (м. Тернопіль, 16 лютого 2012 р.). Тернопіль : ТНЕУ, 2012. С. 68-69;
- Заліщук Т.В. Оподаткування доходів населення в Україні. Гармонізація оподаткування в умовах глобалізаційних та інтеграційних процесів: зб. тез міжнар. наук.-практ. конф. (м. Ірпінь, 15-16 березня 2012 р.). Ірпінь: Держ. под. служба Україна, Нац. унів. ДПС України, 2012. Ч. 2, С. 44-45;
- Валігура Т.В. Теоретичні основи формування податкової культури в Україні. Економічний і соціальний розвиток України в XXI столітті: національна ідентичність та тенденції глобалізації: зб. тез доп. Десятої ювілейної міжнар. наук.-практ. конф. молодих вчених. (м. Тернопіль, 21-23 лютого 2013 р.). Тернопіль : ТНЕУ, 2013. Ч. 2. С. 35-37;
- Валігура Т.В. Теоретичні основи нерівності доходів населення. Фіскальна політика України в умовах євроінтеграційних процесів: мат. XVI Всеукр. наук.-практ. конф. (м. Тернопіль, 29 травня 2020 р.). Тернопіль: ТНЕУ, 2020. С. 17-20;
- Валігура Т.В. Суть та можливості імплементації концепції «Нового прагматизму» в Україні. Фіскальна політика України в умовах євроінтеграційних процесів: мат. XVIII Всеукр. наук.-практ. конф. (м. Тернопіль, 20 травня 2021 р.). Тернопіль: ЗУНУ, 2021. С. 16-18;
- Валігура Т.В. Теоретичні основи забезпечення базового фіскального імперативу зниження нерівності доходів та багатства. Розвиток фінансів, аудиту, бухгалтерського обліку та оподаткування: реалії часу: II Міжнар. наук.-практ. інтер.-конф. студ., аспір. та молод. вчен. пам'яті видатного українського вченого-економіста Сергія Ілліча Юрія (м. Кам'янець-Подільський, 01 лютого 2023 р.). Кам'янець-Подільський : НРЗВО «Кам'янець-Подільський державний інститут», 2023. С. 210-212;
- Валігура Т.В. Сучасні тенденції здійснення державних закупівель в Україні. Економічний і соціальний розвиток України в XXI ст. : національна візія та виклики глобалізації: зб. тез доп. XX Міжнар. наук.-практ. конф. молод. вчен. (м. Тернопіль, 19 травня 2023 р.). Тернопіль : ЗУНУ, 2023. С. 332-336;
- Валігура Т.В. Світовий досвід оподаткування багатства. Achievements of 21st Century Scientific Community: proceedings of the 1st International Scientific and Practical Internet Conference (м. Дніпро, 14-15 вересня 2023 р.). Дніпро: Редакційна колегія Міжнародного електронного науково-практичного журналу «WayScience», ФОП Мареніченко, 2023. С. 78-79;
- Валігура Т.В. Диференціація ставок ПДВ як інструмент зниження нерівності доходів населення в Україні. Економіко-правові аспекти господарювання: сучасний стан, ефективність та перспективи: матеріали IX Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Одеса, 22-23 вересня 2023 р.). Одеса: ОНЕУ, 2023. С. 61-62;
- Валігура Т.В. Проблематика адміністрування ПДВ в контексті зниження концентрації прибутку в Україні. Фінансово-кредитне та обліково-аналітичне забезпечення післявоєнного відновлення економіки України: матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., (м. Київ, 5-6 жовтня 2023 р.) Київ: НУБіП України, 2023. С. 20-22;
- Валігура В.А., Валігура Т.В. Трансформація системи оподаткування в Україні: тенденції, проблеми, перспективи. Фіскальна та монетарна безпека національної економіки в умовах глобальних викликів і загроз: матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., (м. Київ, 31 жовтня 2023 р.) Київ: ДННУ «Акад. фін. Управління», 2023. С. 123-128;
- Валігура В.А., Валігура Т.В. Передумови формування в Україні неформальних фіскальних імперативів. Дев'яті Всеукраїнські наукові читання пам'яті С. І. Юрія: збірник наукових праць (м. Тернопіль, 17 листопада 2023 р.). Тернопіль: ЗУНУ, 2023. С. 24-27.

Наукова (науково-технічна) продукція: методи, теорії, гіпотези; аналітичні матеріали

Соціально-економічна спрямованість: зниження нерівності доходів населення

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0121U109486, 0117U000146, 012218U000765, 0119U100529

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Луцик Анатолій Ігорович
2. Anatoliy I. Lutsyk

Кваліфікація: к. е. н., доц., 08.04.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-5131-7444

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Західноукраїнський національний університет

Код за ЄДРПОУ: 33680120

Місцезнаходження: вул. Львівська, буд. 11, Тернопіль, Тернопільський р-н., 46009, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Мискін Юрій Ігорович
2. Yuriy I. Myskin

Кваліфікація: д. е. н., доц., 08.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-8160-3262

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державний податковий університет

Код за ЄДРПОУ: 44550814

Місцезнаходження: вул. Університетська, буд. 31, Ірпінь, 08201, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство фінансів України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Волохова Ірина Семенівна

2. Iryna S. Volokhova

Кваліфікація: д. е. н., професор, 08.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-6993-1757

Додаткова інформація: <https://scholar.google.com.ua/citations?hl=uk&user=q1byQTwAAAAJ>

Повне найменування юридичної особи: Одеський національний економічний університет

Код за ЄДРПОУ: 02071079

Місцезнаходження: вул. Преображенська, 8, Одеса, 65082, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Василевська Галина Василівна

2. Halyna V. Vasylevska

Кваліфікація: к. е. н., доц., 08.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-0058-198X

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Західноукраїнський національний університет

Код за ЄДРПОУ: 33680120

Місцезнаходження: вул. Львівська, буд. 11, Тернопіль, Тернопільський р-н., 46009, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Малиняк Богдан Степанович

2. Bohdan S. Malyniak

Кваліфікація: д. е. н., доц., 08.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-6965-393X

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Західноукраїнський національний університет

Код за ЄДРПОУ: 33680120

Місцезнаходження: вул. Львівська, буд. 11, Тернопіль, Тернопільський р-н., 46009, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

КРИСОВАТИЙ Андрій Ігорович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

КРИСОВАТИЙ Андрій Ігорович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Косінська Ольга Аркадіївна

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна